

Události od 5. května 1945, kterých jsem se zúčastnil.

Dne 5. května 1945, jakmile jsem zaslechl výzvu v čl. Rozhlasu, přihlásil jsem se ihned na vojenském velitelství v Bášti u štábního kapitána Kučery k plnění svých vlasteneckých povinností. Zúčastnil jsem se jako bývalý voják čl. Armády a člen Revoluční gardy osvobozovacích akcí na úseku Bášt – Líbeznice, při nichž jsem prožil celou řadu nebezpečných situací jako velitel čety.

Když se vzdal oddíl něm. Vojáků, střežících muniční sklady na Beckově a skončilo ostřelování okrajů lesa a okolních pozemků letadly Štuka, byl jsem pověřen funkcí velitele stráže obsazených skladů, s uskladněnými velkými zásobami munice a trhavin. Byla tam pěchotní munice, dělostřelecká munice a granáty různých kalibrů, pancéřové pěsti, menší kalibry bomb pro svrhávání z letadel, zápalnice, rozbušky a trhavin. Byly tam také soupravy sestávající z nádob ve tvaru velkých bomb naplněných pěchotní municí, které měly na jednom konci připevněn duralový hrnec se složeným padákem, s příslušným mechanismem pro odpálení nálože, potřebné k otevření padáku. Tento druh munice byl určen po svrhávání z letadel pro zásobování obklíčených posádek střelivem. Uložené padáky byly přitažlivé pro některé občany, kteří se snažili ke skladům proniknout a padáky vymontovat. Nevěděli o náloži, kterou nutno předem odpálit, aby bylo možno padák bez rizika vyjmout. Jeden občan, kterému se podařilo zákaz porušit utrpěl popálení a rychle zmizel. Velitel voj. Útvaru, který chtěl padáky různým zájemcům a některým občanům rozdat, mne pověřil, abych zneškodnil odpalovací mechanismus, což jsem provedl u všech souprav.

Počasí v tomto roce bylo příznivé a bylo nutno co nejdříve začít s polními pracemi. Po okrajích lesa byla roznesena různá munice, kterou měli nacisté připravenu na obranu. Na pozemcích a po kraji lesa se též povalovala munice poškozená, zmetková a nevybuchlé granáty, zvláště tam, kde tábořily hordy sovětských vojáků, jezdících po kraji na vlastní pěst. Při tom se dopouštěli krádeží, znásilňování žen a různých násilností, které našim osvoboditelům ke cti neslouží. Zemědělci se báli vstoupit na své pozemky, kde hrozilo nebezpečí úrazu a posílali stížnosti na vojenské velitelství do Prahy. Velitelství k nám poslalo na ověření situace důstojníka v hodnosti kapitána. Při pochůzkách a ověřování skutečnosti jsem se snažil podat mu co nejpřesnější informace o municí a trhavinách, s kterými jsem se od 5.května seznámil a denně se mezi nimi pohyboval. Naše názory byly v některých odborných otázkách protichůdné. Např. neznal bleskovici a chtěl ji použít místo zápalné šňůry. Tato záměna by znamenala jistou smrt. S odstupem válečných let si uvědomil mezery ve svých znalostech, s německou municí a trhavinami nepřišel do styku vůbec. Využil toho, že jsem v prezenční službě absolvoval pyrotechnický kurz a že jsem s německou municí dobře obeznámen. Po dohodě s mým nadřízeným přenesl na mne odpovědnost za vyčištění celého terénu, zneškodnění sebrané munice a trhavin se svým strážným oddílem. Postupně jsme při strážní službě snesli bedny s nepoužitou municí z okrajů celého lesa do prostorů skladiště, poházenou a vadnou municí z lesa a okolních pozemků do předem vykopaných jam, kde jsem je odpálil. Byly to detonace, které vylekaly občany všech okolních vesnic. Nevybuchlé bombičky, které zůstaly zapíchné v oranici při ostřelování lesa letadly Štuka v revolučních dnech jsme zneškodnili vojenskými puškami. Díky pochopení a obětavosti mých spolupracovníků ze 14 členného strážního oddílu, vojáků v záloze i zacvičených nevojáků se nám podařilo zbavit les a okolní pozemky všech nebezpečných trhavin tak, že ani v příštích letech nedošlo k jedinému případu zranění. Že byla tato práce spojena s nebezpečným rizikem dokazuje to, že při jedné náloži mi po odpálení nevyšla rána. Usuzoval jsem na zmetkovou zápalnici a po uplynutí vyčkávací doby jsem zápalnici s rozbuškou z nálože přes varování a protesty ostatních vyhrabal. Zápalnice měla v délce 5 cm přerušovaný střelný prach. Po výměně zápalnice s rozbuškou a utěsnění jsem tuto nálož, která obsahovala zvláště účinné trhavin, pancéřové pěsti a granáty sovětského původu odpálil. Rána otrásla tabulkami oken ve všech

okolních vesnicích. Před nástupem na šestiměsíční vojenské cvičení podle § 27 jsme byli ze strážní služby odvoláni a muniční sklady byly předány na starost vojákům. Hlídal je potom už jen přes den 1 člověk p. Fafka. V noci z 10. na 11. června vtrhla do hájovny p. Černého, ve které jsme měli přes měsíc strážníci a současně poskytovali ochranu celé rodině, horda sovětských vojáků. Znásilnili obě ženy, před očima p. Černého, kterého v rohu místnosti držel v šachu s revolverem na prsou vždy jeden voják, než se vzájemně vystřídali. Potom pročesali domácnost a skříň a odvezli coby se jim hodilo. Celou smutnou událost mi osobně vyprávěl sám pan Černý, když šel ráno případ ohlásit na vojenské velitelství a mne již jako vojáka před odjezdem k posádce na návsi potkal. Velmi litoval, že jeho rodina našim odchodem z Beckova ztratila ochranu.

V pozdějších měsících došlo na Beckově nedbalostí vojenského útvaru, který likvidoval sklady střeliva k neštěstí, které si vyžádalo 3 lidské životy. Na haldách v lese zůstaly pozůstatky špatně zneškodněné munice a nikdo se nepostaral o to, aby do tohoto ohroženého prostoru znemožnil přístup hlavně mládeži. 3 chlapci z Bášť, ve věku 14 let manipulovali se zbytky na haldě nalezeného granátu, který se jim v ruce roztrhl a všechny tři těžce zranil. Ani jednoho se nepodařilo zachránit. Jeden z nich byl syn předsedy MNV v Bášti p. Horáčka. Já jsem složil od 10. června do 10. prosince na velitelství 1. pěší divize v Praze na Kampě. Později jsem byl s odstupem času několikrát povolán na doškolovací kurzy na vojenské velitelství v Praze. Z armády jsem byl propuštěn 3.3.1975 v hodnosti nadrotmistr v záloze.

Budař Jaroslav

Budař Jaroslav

